

ALMINNELIGE LEVERINGSBETINGELSER

for leveranser av maskiner samt annen mekanisk, elektrisk og elektronisk utrustning i og mellom Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Utgitt i 2001 av Hovedorganisationen Dansk Industri, Danmark, Metalliteollisuuden Keskusliitto - Metallindustriens Centralförbund r.y., Finland, Teknologibedriftenes Landsforening, Norge, samt Sveriges Verkstadsindustrier, Sverige.

Anvendelse

1. Disse alminnelige leveringsbetingelser får anvendelse dersom partene skriftlig eller på annen måte har avtalt dem. Gjelder leveringsbetingelsene for en leveranse, må eventuelle fravik avtales skriftlig.

Når det i disse betingelser anvendes ordet "skriftlig", skal dette bety et dokument undertegnet av begge parter, eller brev, faks, e-post eller andre former partene har blitt enige om.

Produktinformasjon

2. Oppgaver i produktinformasjon og prislister er bare bindende i den utstrekning avtalen uttrykkelig henviser til dem.

Tekniske dokumenter og teknisk informasjon

3. Alle tegninger og andre tekniske dokumenter vedrørende materialet eller dets tilvirkning som før eller etter avtalens inngåelse overleveres fra en part til den annen, forblir den parts eiendom som har overlevert dem.

Mottatte tegninger, andre tekniske dokumenter eller teknisk informasjon kan ikke uten samtykke fra den annen part brukes til annet enn formålet med overleveringen. Uten samtykke fra den annen part må de ikke kopieres, reproduseres, utleveres til tredjemann eller på annen måte bringes til dennes kunnskap.

4. Selgeren skal senest ved leveringingen vederlagsfritt stille til kjøperens disposisjon ett eller et avtalt større antall eksemplarer av tegninger og andre tekniske dokumenter som er tilstrekkelig utførlige til at kjøperen skal kunne besørge montasje, idriftsetting, drift og vedlikehold (herunder løpende reparasjoner) av alle materiellets deler. Selgeren er dog ikke forpliktet til å utlevere tegninger og dokumenter som angår tilvirkning av materialet eller reservedeler.

Avleveringsprøve

5. Er det avtalt avleveringsprøve, finner prøven sted der materialet tilvirkes, medmindre et annet sted er avtalt. Er det ikke avtalt hvilke tekniske krav som skal gjelde for prøven, utføres den i samsvar med vanlig praksis innen vedkommende industribransje i det land der materialet tilvirkes.

6. Selgeren skal skriftlig underrette kjøperen om en avleveringsprøve i så god tid at kjøperen kan være tilstede. Avleveringsprøve kan avholdes selv om kjøperen ikke er representert ved prøven, dersom han har mottatt slik underretning.

Selgeren skal føre protokoll over avleveringsprøven. Prøveprotokollen skal sendes til kjøperen. Prøveprotokollen skal anses for å gi en korrekt beskrivelse av avleveringsprøvens gjennomføring og resultat medmindre kjøperen beviser noe annet.

7. Hvis materialet ved en avleveringsprøve viser seg ikke å være kontraktsmessig, skal selgeren så snart som mulig sørge for at materialet bringes i overensstemmelse med avtalen. Hvis kjøperen forlanger det, skal ny prøve deretter avholdes. Har mangelen vært ubetydelig, kan ny prøve ikke forlanges.

8. Er ikke annen fordeling avtalt, skal selgeren bære alle omkostninger ved avleveringsprøver som utføres der materialet tilvirkes. Kjøperen bærer dog alle omkostninger for sine representanter, herunder reise- og oppholdsutgifter, ved slike avleveringsprøver.

Levering

9. Er leveringsklausul avtalt, skal den fortolkes i henhold til de ved avtalens inngåelse gjeldende INCOTERMS.

Er ingen leveringsklausul særskilt avtalt, skal levering skje "Ex Works".

Leveringstid. Forsinkelse

10. Dersom partene istedenfor et bestemt leveringstidspunkt har angitt et tidsrom innen hvilket levering skal skje, løper dette fra avtalens inngåelse.

11. Finner selgeren at han ikke kan levere i rett tid, eller må forsinkelse fra hans side ansees som sannsynlig, skal han uten ugrunnet opp-

hold skriftlig meddele kjøperen dette og samtidig angi årsaken til forsinkelsen, samt såvidt mulig det tidspunkt levering påregnes å kunne finne sted. Unnlater selgeren å gi slikt varsel, skal han, uten hensyn til bestemmelsene i pkt. 13 og 14, erstatte kjøperen de merutgifter denne påføres og som han ville ha unngått om han hadde fått varsel i tide.

12. Blir leveringingen forsinket som følge av en omstendighet som i henhold til punkt 36 utgjør en fritagelsesgrunn eller på grunn av en handling eller unnlattelse fra kjøperens side, herunder selgerens innstilling av oppfyllelsen etter pkt. 18, skal leveringstiden forlenges med en tid som etter sakens omstendigheter er rimelig. Leveringstiden skal forlenges selv om årsaken til forsinkelsen inntrer etter utgangen av den opprinnelig avtalte leveringstid.

13. Dersom selgeren ikke leverer materialet til rett tid, er kjøperen berettiget til konvensjonalbot, fra den dag levering skulle ha funnet sted.

Konvensjonalboten utgjør 0,5 % for hver hel ukes forsinkelse, regnet av den avtalte kjøpesum. Gjelder forsinkelsen bare en del av materialet, beregnes konvensjonalboten av den del av kjøpesummen som knytter seg til det av materialet som ikke kan tas i bruk på grunn av forsinkelsen.

Konvensjonalboten kan ikke overstige 7,5% av dette beregningsgrunnlag.

Konvensjonalboten forfaller til betaling ved skriftlig påkrav fra kjøperen, dog tidligst når fullstendig levering av materialet finner sted, eller eventuelt på dagen for hevning etter punkt 14.

Kjøperen taper sin rett til konvensjonalbot, såfremt han ikke har fremsatt skriftlig krav om dette innen 6 måneder etter at levering skulle ha funnet sted.

14. Dersom kjøperen har vært berettiget til maksimal konvensjonalbot etter punkt 13, og materialet fremdeles ikke leveres, kan kjøperen ved skriftlig meddelelse til selgeren kreve levering og fastsette en siste, rimelig frist som ikke kan være kortere enn 1 uke.

Hvis selgeren heller ikke leverer innen den fastsatte frist og dette ikke skyldes forhold som kjøperen bærer ansvaret for, kan kjøperen gjennom skriftlig meddelelse til selgeren heve avtalen forsåvidt angår det av materialet som ikke kan tas i bruk på grunn av forsinkelsen.

Kjøperen har ved slik hevning dessuten krav på erstatning for det tap han er påført ved selgerens forsinkelse, dersom tapet overstiger den maksimale konvensjonalbot han har kunnet kreve etter punkt 13. Denne erstatning må ikke overstige 7,5% av den avtalte kjøpesum som knytter seg til det av materialet som omfattes av hevningen.

Kjøperen har dessuten rett til, ved skriftlig meddelelse til selgeren, å heve avtalen dersom det er klart at det vil inntreffe en forsinkelse som etter reglene i punkt 13 ville gi kjøperen rett til maksimal konvensjonalbot. Ved en slik hevning har kjøperen rett til såvel maksimal konvensjonalbot som erstatning i henhold til tredje ledd.

Bortsett fra konvensjonalbot etter punkt 13 og hevning med begrenset erstatning etter punkt 14, er ethvert krav fra kjøperen i anledning selgerens forsinkelse utelukket. Denne begrensning i selgers ansvar gjelder ikke dersom han har gjort seg skyldig i grov uaktsomhet.

15. Finner kjøperen at han ikke vil kunne motta materialet på den avtalte dag, eller må forsinkelse fra hans side ansees som sannsynlig, skal han uten ugrunnet opphold skriftlig meddele selgeren dette, og samtidig angi årsaken til forsinkelsen, samt såvidt mulig det tidspunkt mottakelse påregnes å kunne finne sted.

Hvis kjøperen unnlater å ta imot materialet på den avtalte dag, er han likevel forpliktet til å erlegge enhver betaling som er gjort avhengig av levering, som om materialet hadde vært levert. Selgeren skal besørge lagring av materialet for kjøperens regning og risiko. Hvis kjøperen krever det, skal selgeren forsikre materialet for kjøperens regning.

16. Medmindre den unnlattelse fra kjøperens side som omhandles under punkt 15 skyldes forhold som er angitt under punkt 36, kan selgeren skriftlig oppfordre kjøperen til å motta materialet innen en rimelig frist.

Unnlater kjøperen, av grunner som ikke selgeren bærer ansvaret for, å gjøre dette innen denne frist, kan selgeren gjennom skriftlig

meddelelse til kjøperen heve avtalen, forsåvidt angår den leveringsferdige del av materiellet, som på grunn av kjøperens unnlatelse ikke blir levert. Selgeren har i så fall rett til erstatning for den skade som kjøperens forsømmelse har voldt ham. Erstatningsbeløpet må ikke overstige den del av kjøpesummen som gjelder den del av materiellet som hevningene omfatter.

Betaling

17. Dersom ikke annet er fastsatt i avtalen, skal den avtalte kjøpesum med tillegg av eventuell moms faktureres med en tredjedel ved avtalens inngåelse og en tredjedel ved selgerens skriftlige meddelelse om at det vesentlige av materiellet er leveringsferdig. Sluttoppgjøret faktureres ved materiellets levering.

Beløpene forfaller til betaling 30 dager etter fakturaens dato.

18. Betaler ikke kjøperen til avtalt tid, har selgeren fra forfallsdag krav på morarente med den rentesats som gjelder i henhold til lovgivningen i selgerens land om renter ved forsinket betaling.

Betaler ikke kjøperen til avtalt tid, har selgeren i tillegg rett til, etter å ha gitt kjøperen skriftlig meddelelse om dette, å innstille oppfyllelsen av sine kontraktsforpliktelser inntil betaling skjer.

19. Dersom kjøperen ikke har betalt det forfalte beløp innen 3 måneder, er selgeren berettiget til gjennom skriftlig meddelelse til kjøperen å heve avtalen, og i tillegg til morarente å kreve skadeserstatning hos kjøperen for det tap han har lidt. Erstatningen må ikke overstige den avtalte kjøpesum.

Eiendomsforbehold

20. Materiellet forblir selgerens eiendom inntil det er fullt betalt i den utstrekning slikt eiendomsforbehold er gyldig.

Ansvar for mangler

21. Selgeren er forpliktet til å avhjelpe alle mangler som skyldes feil i konstruksjonen, materiale eller tilvirkning ved utbedring eller utskifting av materiellet i overensstemmelse med punktene 23-33 nedenfor.

Selgerens ansvar omfatter ikke mangler som forårsakes av materiale som er skaffet av kjøperen eller av konstruksjoner som er foreskrevet eller spesifisert av ham.

22. Selgerens ansvar omfatter ikke mangler som skriver seg fra årsaker oppstått etter at risikoen er gått over på kjøperen. Ansaret omfatter for eksempel ikke mangler som oppstår som følge av at de i avtalen forutsatte arbeidsforhold ikke følges eller av uriktig anvendelse av materiellet. Det omfatter heller ikke mangler som skyldes mangelfullt vedlikehold eller uriktig montering fra kjøperens side, forandringer foretatt uten selgerens skriftlige samtykke eller reparasjoner som kjøperen har utført på feilaktig måte. Endelig omfatter ikke ansvaret normal slitasje og forringelse.

23. Selgerens ansvar omfatter bare mangler som viser seg i løpet av ett år fra den dag materiellet ble levert. Anvendes materiellet mer intensivt enn avtalt, forkortes denne periode i tilsvarende grad.

24. For deler som er byttet ut eller reparert overensstemmende med punkt 21, påtar selgeren seg de samme forpliktelser som gjelder for det opprinnelige materiell i en tid av ett år. For materiellets øvrige deler forlenges bare perioden nevnt i punkt 23 med det tidsrom materiell ikke har kunnet bli anvendt som følge av mangler som selgeren har ansvar for.

25. Kjøperen skal gi skriftlig melding til selgeren om en mangel uten ugrunnet opphold etter at mangelen har vist seg og i intet tilfelle senere enn 2 uker etter at fristen i punkt 23, jfr. punkt 24, er utløpt. Meldingen skal inneholde en beskrivelse av hvorledes mangelen ytrer seg. Dersom kjøperen ikke skriftlig underretter selgeren om en mangel innen de frister som er angitt ovenfor, mister kjøperen retten til å fremsette krav på grunn av mangelen.

Dersom det er grunn til å tro at mangelen kan medføre risiko for skade, skal melding gis straks. Gis ikke melding straks, taper kjøperen retten til å fremsette krav på grunnlag av skade som inntreffer og som ville ha vært unngått hvis slik melding var blitt gitt.

26. Etter å ha mottatt skriftlig meddelelse fra kjøperen i henhold til punkt 25, skal selgeren uten ugrunnet opphold avhjelpe mangelen. Avhjelp innenfor denne frist skal finne sted på et tidspunkt som ikke i uønskelig grad forstyrrer kjøperens virksomhet. Selgeren må selv bære omkostningene ved dette i henhold til reglene i punktene 21-32.

Reparasjonen utføres hos kjøperen, med mindre selgeren finner det hensiktsmessig at den mangelfulle del eller eventuelt materiellet returneres for at selgeren kan reparere den eller skifte den ut hos seg.

Krever demontering og innmontering av delen spesiell kyndighet, er selgeren forpliktet å foreta slik demontering og innmontering. Kreves ikke slik kyndighet, er selgerens forpliktelse vedkommende den mangelfulle del oppfylt når han leverer til kjøperen en tilberedt reparert eller en utskiftet del.

27. Dersom kjøperen har gitt slik melding som nevnt i punkt 25, og det viser seg ikke å foreligge noen mangel som selgeren svarer for, har selgeren rett til kompensasjon for det arbeid og de kostnader reklamasjonen har påført ham.

28. Dersom avhjelp av mangelen medfører inngrep i annet enn mate-

riellet, svarer kjøperen for arbeidet og omkostningene med dette.

29. Enhver forsendelse i forbindelse med utbedring eller utskifting skal skje for selgerens regning og risiko.

Kjøperen skal følge selgerens instruksjoner om forsendelsesmåte.

30. Kjøperen skal bære de meromkostninger for selgeren ved avhjelp av mangelen som forårsakes av at materiellet befinner seg på et annet sted enn det i avtalen angitte bestemmelsessted eller - dersom det ikke er angitt - leveringsstedet.

31. Mangelfulle deler som byttes ut i henhold til punkt 21, skal stilles til selgerens disposisjon og blir hans eiendom.

32. Dersom selgeren ikke innen rimelig tid oppfylder sine forpliktelser ifølge punkt 26, kan kjøperen skriftlig gi selgeren en siste frist for oppfyllelse. Er ikke forpliktelsen oppfylt innen den satte frist, har kjøperen, etter eget valg, rett til:

- å la utføre de reparasjoner som er nødvendige og/eller å få fremstilt nye deler for selgerens regning og risiko, forutsatt at han her går frem på en fornuftig og rimelig måte eller
- å kreve prisavslag oppad begrenset til 15 % av den avtalte kjøpesum.

Dersom mangelen er vesentlig kan kjøperen istedet heve avtalen ved skriftlig meddelelse til selgeren. Kjøperen har også rett til slik å heve avtalen dersom mangelen etter tiltak som nevnt under a) fortsatt er vesentlig. Kjøperen kan ved hevning kreve erstatning for det tap han har lidt, oppad begrenset til 15 % av den avtalte kjøpesum.

33. Uansett det som bestemmes under punkt 21-32, gjelder selgerens mangelsansvar ikke for noen del av materiellet lenger enn 2 år fra den i punkt 23 nevnte periodes begynnelse.

34. Selgeren har intet ansvar for mangler utover det som er foreskrevet i punktene 21-33. Dette gjelder ethvert tap mangelen måtte forårsake, som for eksempel driftstap, tapt fortjeneste og andre økonomiske konsekvenstap. Denne begrensning i selgers ansvar gjelder ikke dersom han har gjort seg skyldig i grov uaktsomhet.

Ansvar for tingskade forvoldt av materiellet

35. Kjøperen skal holde selgeren skadesløs i den utstrekning selgeren pålegges ansvar overfor tredjemann for slik skade og tap som selgeren overfor kjøperen etter annet og tredje avsnitt ikke svarer for.

Selgeren har intet ansvar for skade voldt av materiellet:

- på fast eiendom eller løsøre og konsekvenser av slik skade dersom skaden inntreffer mens materiellet er i kjøperens besittelse,
- på produkter fremstilt av kjøperen eller på produkter der kjøperens produkter inngår.

De nevnte begrensninger i selgers ansvar gjelder ikke dersom han har gjort seg skyldig i grov uaktsomhet.

Fremmer tredjemann krav mot selger eller kjøper om erstatning for skade og tap som er omhandlet under dette punkt, skal medkontrahenten straks skriftlig underrettes om dette.

Selger og kjøper er gjensidig forpliktet til å la seg saksøke ved den domstol eller voldgiftsrett som behandler erstatningskrav mot en av dem, på grunnlag av en skade eller et tap som påstås forårsaket av det leverte materiell. Det innbyrdes forhold mellom kjøper og selger skal dog alltid avgjøres ved voldgift i henhold til punkt 39.

Fritagelsesgrunner (force majeure)

36. Følgende omstendigheter skal betraktes som fritagelsesgrunner, dersom de hindrer avtalens oppfyllelse eller gjør oppfyllelsen urimelig tungende: arbeidskonflikt og enhver annen omstendighet, når partene ikke kan råde over den, såsom brann, krig, mobilisering eller militære innkallelser av tilsvarende omfang, rekvisisjon, beslag, handels- og valutarestriksjoner, opprør og oppløp, knapphet på transportmidler, alminnelig vareknapphet, innskrenkninger i tilførselen av drivkraft, samt mangler ved leveranser fra underleverandører eller forsinkelse av slike leveranser som følge av slik omstendighet som omhandles i dette punkt.

Omstendigheter som nevnt, er bare fritagelsesgrunn dersom deres virkninger på avtalens oppfyllelse ikke kunne forutses ved inngåelsen av avtalen.

37. Det påligger den part som ønsker å påberope seg en fritagelsesgrunn som omhandlet under punkt 36, uten opphold skriftlig å underrette den annen part, såvel om hindringens inntredelse som om dens opphør.

Ved force majeure hos kjøperen skal denne dekke de omkostninger som selgeren pådrar seg for å sikre og beskytte materiellet.

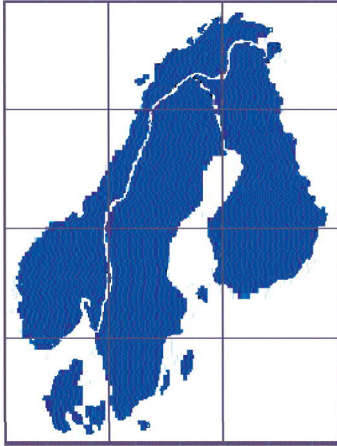
38. Uansett hva som ellers måtte være bestemt i disse bestemmelser, kan enhver av partene heve avtalen ved skriftlig meddelelse til den annen part, dersom avtalens oppfyllelse vil bli hindret i mer enn 6 måneder av en begivenhet som nevnt i punkt 36.

Twister. Lovvalg

39. Twister i anledning av avtalen og alt som har sammenheng med den, skal ikke innndras under domstolsprøvelse, men skal avgjøres gjennom voldgift og i overensstemmelse med de lovregler om voldgift som gjelder i selgerens land.

40. Alle tvister som oppstår i anledning av avtalen skal bedømmes etter loven i selgerens land.

Informasjon om *Alminnelige leveringsbetingelser*

for leveranser av maskiner, samt annet mekanisk elektrisk og elektronisk utstyr innimellom Danmark, Finland, Norge og Sverige.

NL 01

Innledning

Overvåking av rettsutviklingen

Verkstedsindustriens organisasjoner i de nordiske landene overvåker kontinuerlig industriens behov for nye alminnelige betingelser samt endringer i allerede eksisterende vilkår. Som ett ledd i dette arbeidet har organisasjonene nå foretatt en revisjon av NL-vilkårene som har resultert i NL 01.

Den nordiske verkstedsindustriens organisasjoner, som representerer så vel selgere som kjøpere av maskiner og annet mekanisk, elektrisk og elektronisk utstyr, anser med NL 01 å ha fortsatt rekken av standardvilkår som på en rimelig og balansert måte fastlegger selgersidens og kjøpersidens rettigheter og plikter.

Hvorfor nye alminnelige betingelser?

Begrunnelsen for den revisjon som nå er gjennomført av NL 92 er

- en tilpasning til gjeldende praksis ved leveranser av maskiner m. m.
- språklige og terminologiske presiseringer og moderniseringer samt forbedringer av bestemmelsene ut fra et systematisk synspunkt.
- en tilpasning til informasjonsteknologiske kommunikasjonsmidler
- en forenkling av de bestemmelser som gjelder produktansvarlo givningen i de nordiske landene.

ORGALIME General Conditions S 2000

ORGALIME er verkstedsindustriens europeiske samarbeidsorganisasjon. ORGALIMES juridiske komité, hvor samtlige nordiske verkstedsindustriens organisasjoner er representert, arbeider hovedsakelig med å oppfylle den europeiske verkstedsindustriens behov for standardavtaler, modellkontrakter, avtaleguider og sammenlignende rettsoversikter.

ORGALIME utarbeidet i 1992 alminnelige betingelser beregnet på leveranser av mekanisk, elektrisk og dertil tilhørende elektronisk utstyr (ORGALIME S 92). Bestemmelsene ble revidert i 2000 og er betegnet ORGALIME S 2000. ORGALIMES bestemmelser var allerede fra begynnelsen i høy grad overensstemmende med NL 92. Etter utgivelsen av ORGALIME S 2000 og den nå gjennomførte revisjonen av NL-bestemmelsene har overensstemmelsen mellom betingelsene materielt blitt nesten total. Av fortsatte ulikheter kan nevnes tvisteløsningsbestemmelsen i S 2000 Clause 44 som henviser til voldgift ved International Chamber of Commerce, mens NL 01 punkt 39 henviser til voldgift i henhold til loven i selgerens land. ORGALIME S 2000 så vel som ORGALIMES øvrige kontraktshjelpemidler kan kjøpes hos den nordiske verkstedsindustriens organisasjoner.

ECE 188

NL 01 har som tidligere versjoner av NL-bestemmelsene sitt utspring i "General Conditions for the Supply of Plant and Machinery for Export - ECE 188" som i 1953 ble utarbeidet av de Forente Nasjoners Økonomiske Kommissjon for Europa. Likhetene mellom disse betingelser er i materielt henseende stadig relativt store. De nordiske bransjeorganisasjonene har også denne gang til hensikt å utarbeide en tilleggsbestemmelse (ett "addendum") som i ansvarsmessig henseende inneholder løsninger på linje med NL 01.

Anvendelse av leveringsbetingelsene

Kravet om tydelighet

Visse grunnleggende krav må være oppfylte for at alminnelige betingelser skal anses å utgjøre en del av den enkelte avtale. I rettspraksis kreves blant annet at partene skal kjenne til og ha blitt gitt mulighetene til å overveie de vilkårene som skal gjelde for avtalen.

Det er derfor meget viktig at man har en fast rutine for hvordan avtaler skal inngås. Gjennom denne skal det sikres at partene er innforstått med NL 01 og med at disse bestemmelsene utgjør en del av avtalen. Det er derfor hensiktsmessig allerede når avtalen inngås å sende den annen part et eksemplar av NL 01, på tross av at disse bestemmelsene er meget utbredte i industrien.

Det er i høyeste grad uegnet å la spørsmålet om hvilke leveringsbetingelser som skal gjelde for avtalen være åpent eller uklart. Ofte angir tilbudet at visse bestemmelser skal gjelde mens bestillingen henviser til andre bestemmelser. I en slik situasjon kan det finnes risiko for at ingen av bestemmelsene anses avtalte. Denne uklare, "urene" situasjonen må forebygges i forbindelse med avtalens inngåelse. Det skjer best ved at partene tar opp spørsmålet om å anvende leveringsbetingelser til konkret diskusjon.

Forskjellene mellom NL 01 og NL 92

Nedenfor beskrives de punkter der de nye alminnelige leveringsbetingelser avviker fra de tidligere NL 92.

I visse av bestemmelsene har språklige endringer blitt gjort først og fremst med det formål å forenkle og modernisere språket. Også disse angis nedenfor såfremt de ikke er av rent redaksjonell karakter.

Anvendelse

I punkt 1 har et nytt annet ledd bli lagt til. Med bakgrunn av at det på flere steder i bestemmelsene oppgis at visse underretninger skal skje skriftlig eller gjennom skriftlig meddelelse og at viktige rettsvirkninger er knyttet til slike underretninger, har begrepet skriftlig blitt definert. Definisjonen tar hensyn til den for lengst etablerte hyppige anvendelse av telefaks samt den tiltagende anvendelsen av E-post. Når man bruker telefaks eller E-post for viktige beskjeder eller varsler, er det anbefalelsesverdig å sikre bevisene for at meddelelsen er kommet frem.

Tekniske dokumenter og teknisk informasjon

Overskriften er endret for å bedre avspeile teksten og karakteren av de handlinger og den informasjon som partene stiller til rådighet for hverandre.

I punkt 4 har ordet "ingangsetting" blitt erstattet med "idriftsettelse" som bedre tilsvarende vanlig industriell språkbruk.

Avleveringsprøve

I punkt 6 første ledd har det blitt tilføyd et krav om at underrettelse om avleveringsprøve skal skje skriftlig.

Levering

I punkt 9 annet ledd har ordet "særskilt" blitt tilføyd mellom "leveringsklausul" og "avtalt".

Leveringstid. Forsinkelse

Punkt 11 har i praksis ofte blitt misforstått på en slik måte at partene har trodd at en uteblitt meddelelse om en forsinkelse utløser et erstatningsansvar for selgeren for selve forsinkelsen av leveransen. Ettersom bestemmelsen bare har som formål å gi kjøperen erstatning for merutgifter som følge av at meddelelsen ikke gis, er slutten av siste setningen blitt omformulert for å gjøre dette tydeligere. Noen endring i realiteten er ikke tilsiktet.

I punkt 12 er det medtatt en henvisning til selgerens innstilling av arbeidet i henhold til punkt 18.

Punkt 13 annet ledd har blitt delt i to setninger og er dessuten delvis omformulert ettersom den har gitt opphav til tolkningsproblemer. Den tidligere formuleringen i punkt 13 annet ledd, "ikke kan tas i bruk som forutsatt" var egentlig bare ment å gjelde fastsettelsen av beregningsgrunnlaget for forsinkelsesmulkten ved delvis forsinkelse. Den har imidlertid vært forstått som om den også gjaldt ved forsinkelse av materiellet i sin helhet og at dermed kjøperens planlagte anvendelse av materiellet er relevant for spørsmålet om hvorvidt selgeren er nødt til å betale mulkt.

I Punkt 13 annet ledd første setning reguleres mulktens størrelse med utgangspunkt i den vanligste situasjonen; at hele leveransen er forsinket. Den andre setningen klargjør beregnings-

grunnlaget for mulkten når bare en del av leveransen er forsinket. I annen setning har videre den tidligere formuleringen "ikke kan tas i bruk som forutsatt", blitt erstattet med "ikke kan tas i bruk". Dermed klargjøres at spørsmålet om kjøperen kan ta materialet i bruk eller ikke, bare er relevant så vidt gjelder fastsettelsen av grunnlaget for mulktberegningen ved delvis forsinkelse og at det derfor dreier seg om en objektiv bedømmelse av hvorvidt den del av materiellet som leveres kan anvendes for sitt formål uavhengig av den forsinkede del.

I punkt 14 annet ledd har, som en konsekvens av endringene i punkt 13, jfr. ovenfor, uttrykket "tas i bruk som forutsatt" blitt erstattet med "tas i bruk".

Betaling

Reglene i punkt 17 om delbetalinger og på hvilke tidspunkter disse forfaller til betaling, har blitt ytterligere tilpasset bruken av faktura. Tidspunktene i NL 01 blir heretter å betrakte som en angivelse av når selgeren skal sende faktura til kjøperen. Dessuten oppgis det i et nytt annet ledd i punkt 17 at fakturaen forfaller til betaling 30 dager etter fakturaens dato. Formelt innebærer endringene, sammenlignet med reglene i NL 92, at kjøperen har fått en betalingsfrist. I praksis antas forskjellen å være ubetydelig ettersom selgerne, i de sjeldne tilfeller betalingsreglene i NL 92 overhodet ble anvendt mellom partene, normalt oppfattet de angitte forfallstidspunktene som faktureringstidspunkter.

Utover dette har det i punkt 17 første ledd for tydelighetens skyld blitt tilføyd at eventuell moms skal betales som tillegg i prisen.

I punkt 18 har spesialregelen om morarente i det tilfelle at selgerens land er Danmark blitt tatt bort. Etter NL 01 gjelder således alltid den regel at kjøperen, dersom han ikke betaler tidsnok, er ansvarlig for å betale morarente i overensstemmelse med loven om morarente i selgerens land uavhengig av hvilket dette er.

Videre er det tilføyd et annet avsnitt som gir selgeren rett til å innstille oppfyllelsen av sine kontraktsforpliktelser ved betalingsmislighold inntil betaling skjer.

Eiendomsforbehold

I punkt 20 har av pedagogiske grunner de tre siste ordene "etter gjeldende rett" blitt strøket. Gyldigheten av et eiendomsforbehold styres av loven i det land der materialet befinner seg (lex rei sitae). Den tidligere henvisningen til "gjeldende rett" har iblant gitt opphav til misforståelse om at denne lov er identisk med den lov som gjelder for avtalen for øvrig, dvs. etter NL 01 punkt 40 selgerens lands lov.

Ansvar for mangler

I dette avsnittet har relativt store forandringer blitt foretatt med hensyn til punktenes rekkefølge og systematikk. Formålet er i første rekke å sammenstille alle de regler som handler om hvorvidt selgeren - beroende på årsaken til en mangel - har ansvar for mangelen. Dette har medført at reglene i NL 92 punktene 32 og 33 innarbeides i NL 01 punktene 21 og 22. For øvrig er visse mindre endringer i realiteten blitt foretatt. Som følge av den endrede utformingen av kapittel om mangler kommenteres samtlige punkter i selgerens mangelsansvar her.

Punkt 21. I dette punkt har et nytt annet ledd blitt lagt til. Dette er identisk med tidligere punkt 32.

Punkt 22. Innholdet i dette punkt tilsvarer i realiteten tidligere punkt 33. Teksten i NL 92 ga riktignok inntrykk av at selgeren var fri for ansvar for alle mangler som oppsto dersom driftsforholdene avvek fra hva som ble forutsatt eller når materialet ble anvendt feilaktig. En omformulering har blitt foretatt for å klargjøre at selgeren bare unngår ansvar for slike mangler som direkte forårsakes av slike forhold.

Punkt 23. I dette punkt, som tilsvarer tidligere punkt 22, har ordene "eller som kunne forutsettes ved avtalens inngåelse" i annen setning blitt strøket. Om selgeren vil begrense sitt mangelsansvar med hensyn til omfanget av kjøperens bruk av materiellet, bør dette uttrykkelig avtales mellom partene. Den tidligere henvisningen til hvilken anvendelse som kunne "forutsettes" var egnet til å skape usikkerhet om omfanget av selgerens ansvar.

Punkt 24. Dette punkt er i realiteten helt identisk med tidligere punkt 23.

Punkt 25. Hovedregelen i første ledd om reklamasjon tilsvarer i realiteten tidligere punkt 24. I annet ledd, som berører det særskilte tilfelle at en mangel risikerer å forårsake skade, er det foretatt en mindre endring. Som i NL 92 skal slike mangler reklameres straks. Det er imidlertid nå klargjort at konsekvensen av for sen reklamasjon bare er at kjøperen mister sin rett på å gjøre krav gjeldende på grunn av skade som mangelen voldt på materiellet for øvrig, dersom

skaden kunne ha vært unngått ved reklamasjon til rett tid. Kjøperen har stadig i behold sin rett av å få den primære mangel avhjulpet under forutsetning at han har overholdt den normale reklamasjonsfrist som angis i første ledd, dvs. at han reklamerer uten ugrunnet opphold.

Punkt 26. Reglene om innen hvilken tid og på hvilken måte selgeren er ansvarlig for å avhjelpe en mangel er med et unntak identisk med reglene i NL 92 punkt 25. Av første ledd annen setning fremgår det nå at tiden for å avhjelpe en mangel skal bestemmes slik at kjøperens virksomhet ikke forstyrres mer en nødvendig. Betydningen av dette er at selgeren i ganske stor utstrekning må rette seg etter begrunnede ønsker fra kjøperens side vedrørende tiden for avhjelp. Om for eksempel avhjelp på dagtid skulle medføre ikke ubetydelige innskrenkninger i kjøperens produksjon vil selgeren kunne bli henvist til å avhjelpe mangelen utenfor kjøperens ordinære arbeidstid, noe som kan medføre natt- eller helgearbeid for selgeren.

Punkt 27. Identisk med tidligere punkt 26

Punkt 28. Dette punkt angir at det er kjøperen som svarer for slike inngrep i annet en materiellet som kan være nødvendig ved avhjelp av mangel. I NL 92 punkt 27 ble det angitt at dette bare gjaldt ved "demontering og innmontering". Nå angis dette å gjelde generelt ved avhjelp av mangler, dvs. til og med ved tiltak som ikke består i demontering og innmontering.

Punkt 29. Identisk med tidligere punkt 28.

Punkt 30. Identisk med tidligere punkt 29.

Punkt 31. Identisk med tidligere punkt 30.

Punkt 32. Identisk med tidligere punkt 31.

Punkt 33. Identisk med tidligere punkt 34

Punkt 34. Identisk med tidligere punkt 35.

Ansvar for tingskade forvoldt av materiellet

Punkt 35, tilsvarende punkt 36 i NL 92, regulerer fordelingen av produktansvaret mellom kjøperen og selgeren for såvidt angår skade på fast eiendom og løsøre. Ansvaret mot tredjemann reguleres ikke.

I annet ledd punkt a) har ordene " og konsekvenser av slik skade" blitt lagt til for å gjøre det helt klart at punkt a) også omfatter disse.

I annet ledd punkt b) har ordene "eller for skade på fast eiendom eller løsøre som disse produkter som følge av materiellet forårsaker" blitt tatt bort. Dermed omfatter ansvarsreguleringen ikke skade på tredjemanns eiendom, utover produkter som er fremstilt av kjøperen eller på produkter hvor kjøperens produkter inngår.

Tredje ledd har blitt tatt bort som en konsekvens av tillegget i annet ledd a) og for å markere at følgeskader som rammer tredjemann faller utenfor reguleringen.

Den regulering av ansvaret for tingskade som materiellet volder, som gjaldt etter NL 92 punkt 36, innebar at selgeren veltet en meget betydelig del av ansvaret over på kjøperen. Som begrunnelse for fordelingen av ansvaret har det vært oppgitt at det er kjøperen som rår over skadepotensialet gjennom å bestemme hvor materiellet plasseres. Det har også blitt anført at det, hvor selgeren er underleverandør, er formålstjenlig å kanalisere ansvaret til sluttprodusenten. Selgerens fraskrivelse av ansvar for skade som ved videresalg rammer ting som tilhører tredjemann er i praksis oppfattet som vel langtgående. Særlig gjaldt dette fordi selgeren ikke i noe tilfelle hadde ansvar for økonomiske følgetap. Dette har i praksis ført til at partene ved større oppdrag ikke sjelden etter forhandlinger har fraveket den ansvarsregulering som var fastsatt i NL 92 punkt 36.

Den løsning som er valgt i NL 01 er i bedre samsvar med praksis vedrørende større industrielle oppdrag. I realiteten overensstemmer den dessuten med tilsvarende regler i ORGALIME S 2000 og ORGALIME SE 01 (den reviderte SE 94). Dette medfører klare fordeler ut fra et kontraktshåndteringssynspunkt.

Fritagelsesgrunner (force majeure)

I punkt 36 er i eksempelsamlingen tilføyd handelsrestriksjoner.
For øvrig er punkt 36 identisk med det tidligere punkt 37.